

VII YAZI

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Cavidin həyat yoldaşı Türkan yazır...

Tarix yazanlar

Şəhidlərin qanı yerdə qalmadı. Bu gün şəhidim mənə emanətləri ilə birgə yaşayır. Onların atası tarix yazan qəhrəmandı. Mən Çingizin şəhid olacağını o vaxtlar bilsəydim, yenə onunla ailə qurardım. Bu gün bizim dik durduğumuz onun şəhadətinə bağlıdır. Ağrımız hər zaman bizimlədir. Hər zaman ürəyimizin yarası qanayır. Amma şəhidlərimizlə fəxr edirik, qürur duyuruq. Mən də gələcəyin iki əsgər anası olacam. Oğlanlarımı atası, əmisi kimi qəhrəman şəxsiyyət yetişdirəcəyəm. İnşallah, şəhidlərimizə layiq övladlar olurlar.

Hərbçilərin çox əsəbi, ailəyə qarşı qəddar olduğunu deyirlər, amma Çingiz qəddər ürəyiyumşaq, ailəyə bağlı insan görmədim. Ürəyi çox saf idi. Əzizləri, dəyər verdiyi insanlarla çox mehriban idi.

Çingiz şəhiddi, amma o, mənimçün həmişə yaşayır. Həyatımızın ağırılı-acılı anlarında Allah bizə güc verdi, Çingizin xatirələri ilə yaşadım. Çingizin gülər üzünü və baxışını ürəyimə həkk etmişəm. Hər an gözümdən önündə canlanır. Gecələr mənim sirdaşım olur. Heç vaxt evindən onun gülüş səsləri getməyəcək. Mən gülərüzlü şəhidimin gülüş səslərini evimizin hər yerindən eşidirəm, duyuram. Xatirələrini evimizdə axtarıram. Evdən axırıncı dəfə çıxdığını hər gün xatırlayıram, üçrəngli bayrağa bükülü tabutunun gəldiyi, son mənzilə getdiyi yollara gündə neçə dəfə baxıram.

Həyatın ağırılı-acılı günləri ilə birlikdə 8 illik xoşbəxtlik onunla getdi. Çingiz mənə ağır və məsuliyyətli, ancaq şərəfli bir yol qoyub getdi.

Televizorda şəhidlərin dəfninə baxa, tabutlara, şəhid məzarlarına dözə bilmirəm. Hər dəfə şəhid tabutlarını görəndə elə bilirəm ki, o tabut bizim evə gəlir. O anları, o acıları təzədən yaşayıram.

ram. O ağır o qəddər dərinə işləyib ki, heç bir təsəlli onu unutmura bilmir. Ancaq qürur-luyam. Bilirəm ki, Çingizim Vətən, Torpaq üçün şəhid olub.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət etsin. Onların qarşısında baş əyirəm.

Şəhid Məmmədov Cavid İlham oğlunun həyat yoldaşı Türkan xanımın dediklərindən

Şəhidimiz Cavid haqqında günlərlə danışsam az olar. Biz bir-birimizi uşaqlıqdan tanıyırdıq, əmioğlu-əmiziyiq. Demək olar ki, bütün uşaqlığımız bir yerdə keçib.

Atamı iki yaşında itirmişəm. Atanın nə olduğunu bilməmişəm. Anam da məni atıb, başqası ilə ailə həyatı qurub. Məni ata nəmən saxlayıb. Sonra Cavidlə bir-birimizi sevdik. Mən ilk dəfə idi kimisə bu qəddər sevirdim. Cavid sanki mənə ata oldu. Ata, ana sevgisini mənə yaşatdı. On üç ildən sonra xoşbəxtliyi mənə anladı. Arxa-dayaq oldu. Həyatın nə olduğunu göstərdi. Yaşadığım pis günləri mənə unutturduğuna söz verdi. Nişanlandıq. Bir il sonra ailə həyatı qurduq. Evlilikdən üç il sonra öz istəyi ilə hərbi seçdi. Cavid vətəninə, torpağına, ata-anasına bağlı bir oğul və yaxşı həyat yoldaşı, eyni zamanda gözəl ata idi.

Beş il canından çox sevdidiyi vətəni bir hərbiçi kimi qorudu. Əvvəlcə Tovuzda, sonra isə Naftalanda gizir kimi hərbi xidmətdə oldu. Sonra öz istəyi ilə düşmənlə üzbəüz postda xidmətini davam etdirdi. Hər dəfə evə gələndə "Postda nə qəddər başı aşağı gəzəcəyik? Öz torpaqlarımıza səngərdən boylanacağıq? Niyə müharibə olmur ki, torpaqlarımızı birdəfəlik azad edək? Şəhidlərimizin, Xocalının intiqamını alaq?" - deyirdi.

Cavid axırıncı dəfə sentyabrın 9-da qızımız Damlanın ad gününə gəlmişdi. Həm də hərbi həkimlərin verdiyi sənədlə əməliyyat olunmalıydı. Ayağında damar genişlənməsi vardı. Anası da, mən də dedik ki, get əməliyyat olun. Dedi: "Müharibə başlayacaq. Mən

"Şəhid qardaşlar" kitabı

əsgərləri tək qoya bilmərəm. Torpaqları azad edək, sonra əməliyyat olunaram".

Gözəl bir ad günü keçirdi. Sentyabrın 15-də hərbi hissəyə qayıdanda oğlumuz Elcanı yanına çağırıb dedi ki, mən vətənə olan borcumu yerinə yetirməyə gedirəm. Bacını və ananı sənə tapşırıram. Bundan sonra mənə bir şey olsa, başını dik tut. Evin kişisi sənənsən. Şəhid olsam ruhum həmişə sizinlə olacaq.

Müharibənin olacağını bildirdi, ancaq bizə bildirmirdi ki, pis olar.

Evimizin bütün xoşbəxtliyi Cavidlə getdi. Cavid evin böyük oğlu olduğundan biz başqa evdə yaşayırdıq. Bir il idi öz evimizə köçmüşdük.

Cavid sentyabrın 26-sı iki dəfə zəng elədi. Anası da bizdə idi. Görüntülü zəng eləmişdi. Dedi: "Sizi də, uşaqları da görmək istəyirəm. Sabah müharibə ola bilər". İnternet olmadığından görüntülü danışa bilmədik. Düşmənin hücum edəcəyindən xəbər tutmuşdu-lar.

Sentyabrın 27-də zəng elədi ki, müharibə başladı.

Tərtərin Talış istiqamətində döyüş gedirdi. Saat 12-də Cavid yenə zəng etdi. Dedim: "Özünü qoru. Mənim səndən başqa heç kimim yoxdur. Nə atam var, nə anam, nə qardaşım, bacım". "Mən şəhid olsam, sənənin arxanda Azərbaycan xalqı olacaq. Sən tək deyilsən, oğlumuz Elcan və qızımız Damlə sənə əmanətdir. 7 kənd azad etmişik, amma şəhidlərimiz var. Onların qanını yerdə qoymayacağıq. Son damla qanımıza qəddər vuruşub torpaqlarımızı azad edəcəyik. Allaha əmanət olun! Mən şəhid olsam, başınızı dik tutun. Vətən sağ olsun!" - deyib telefonu söndürdü. Sənsindən hiss etdim ki, vəziyyət yaxşı deyil. Bilirdim ki, Cavid qorxan deyil, nə olur-olsun qisasını alacaq.

Cavidin telefonuna nə qəddər zəng etsəm də, zəng çatmadı. Axşamüstü xəbər gəldi ki, qolundan yaralanıb. Sən demə, evimizin çirəyi əbədi sönübmüş. "Mübariz" postuna bayraq sancarkən Cavid snayperlə qarın nahiyəsindən vurublar. Yaralanıb. Cavidin yaralandığı yer minalı sahə olduğundan dostlarını qoymayıb gəlib onu götürələr. Yaralı ola-tək döyüşüb. Sonda düşmənin atdığı mərmə nəticəsində Cavid şəhadətə qovuşub.

Cavid Məmmədov o postda şəhid oldu ki, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, Azər-

baycan xalqının sevimlisi, cəsur döyüşçü Mübariz İbrahimov həmin erməni postuna girib çoxlu sayda erməni məhv etmişdi. Ermənilərin uydurduğu "döyüşkən erməni" mifini dağıtmışdı. Azərbaycan ordusunun bir döyüşçüsünün-gizirinin etdiyi bu qəhrəmanlıq erməniləri lərzəyə salmışdı. Mübarizin qəhrəmanlığı gənclərimizə vətənpərvərlik çağırışı idi. Hamı onun kimi olmaq, onun kimi qəhrəmanlıq göstərmək istəyirdi. 2016, 2020-ci illərdəki döyüşlərdə döyüşçülərimizin mətinliyində, ölümün gözüne dik baxaraq döyüşə girib qələbə qazanmasında Mübarizin qəhrəmanlığı böyük rol oynadı. Onun qəhrəmanlığı dillərdə dastan oldu. Azərbaycan xalqı və dövləti öz qəhrəman övladlarının adını hər zaman uca tutur və böyük hörmətlə yad edir.

Mübariz postunu almaq, o posta Azərbaycan Bayrağını sancmağı hər bir döyüşçü özünə ümdə borc bilirdi. O cümlədən, vətəninə canından çox sevən, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün həmişə döyüşə hazır olan, ona da im can atan igid, qorxmaz gizir Cavid Məmmədov da. Cavid qulluq etdiyi hərbi hissəni 20 gün əvvəl öz ərizəsi ilə döyüş bölgəsinə dəyişmişdi. Sanki müharibənin olacağı ürəyinə dammışdı. Vətəndaşlıq, övladlıq borcunu şərəflə yerinə yetirərək düşməndən şəhidlərimizin qisasını almağa gəlmişdi. Cavid Məmmədovun arzusu ürəyində qalmadı, o buna nail oldu. Son damla qanına qəddər düşmənlə qəhrəmancasına döyüşdü. Və şəhid oldu.

Budur, Vətən sevgisi! Budur, övladlıq borcu! Budur, qəhrəmanlıq!

Qəhrəmanımız Cavid Məmmədov da Mübariz İbrahimov kimi həmin postda ermənilərlə təkbaşına döyüşərək şəhidlik zirvəsinə yüksəldi. Azərbaycanın iki qəhrəman oğlu, Azərbaycan Ordusunun iki giziri.

Cavid 6 gün neytral zonada qaldı. Sonra döyüşçülərimiz onun meyitini götürə bildilər. Oktyabrın 4-ü Cavid doğulduğu Yeniabad kəndində torpağa tapşırıldı.

O anı ömrüm boyu unutmayacağam.

Mən Cavidimi canımdan çox istəyirdim. Cavid mənə - atasız bir qıza ata oldu. O, 17 ildən sonra mənə yaşamağı öyrətdi. Kimsəsiz olduğumu bilə-bilə mənimlə ailə qurdu. Mənə bütün xoşbəxtliyi yaşatdı. Şükür edirəm ki, Cavidin

mənə iki övlad yadigarı var.

Hər qapı açılarda elə bilirəm gələn Caviddi. Hər gün gözümdə onun yolunu gözləyir. Mən onun yoxluğuna heç cür inanmıram. Hətta qəbrini ziyarət edib gələndən sonra da. Gecələr uşaqların üstünü örtəndə də elə bilirəm ki, Cavid də mənimlə bərabər uşaqların üstünü örtür. Üzlərindən öpür. Uşaqların yuxulu təbəssümlərində onu hiss edirəm.

Gecələr Cavidin ruhu evimizə dolaşır. Mən bir gün də Cavidsiz olmadım. Hər gecə onunla danışırım, olanları-keçənləri bölüşürəm.

Bu gün Cavidin iyini o iki övladımızdan alıram. Hər dəfə uşaqlara baxanda, Cavidi xatırlayıram. Ona görə də Cavid həmişə mənimlədi, bizimlədi.

Mənimçün çox çətinidir... Amma nə yaxşı ki, iki yadigar balamız var.

Evimizin iki şəhidi - doğmalarım Cavidlə, Çingizlə qürur duyuram!

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Ruhları şad olsun!

Od götürüb odlanan Yollar yandırdı məni, Toylarda yellənməyən Qollar yandırdı məni.

Həsret ata baxışı Uşaqların üzündə, Toyda kişilər süzər Dul gəlinlər gözündə. Şəhidlər heç zaman ölmürlər, qəlblərdə yaşayırlar. Şəhidlər qanları ilə tarix yazdılar. Başımızı uca etdilər. Nə qəddər Azərbaycan var, onlar da yaşayacaqlar. Gələcək nəsillərə onların qəhrəmanlıqları haqqında danışılacaq.

Cavidim, sən: Ucaltmaq istədiyim bayraq qəddər ucaldın.

Bu sevginin ən yüksək məqamıdır.

Şəhidlər ölümüylə ucalır. Torpaq qanla suvarıldıqca Vətən olur. Müqəddəsleşir.

Bayrağın yüksəldiyi yerdə Vətən zirvəsi.

Sən şəhidliyinlə insanlığın, vətəndaşlığın ucala biləcəyi zirvəsən.

Sən tarix yazdın. Tarix sənəninlə yazılacaq.

Belə şəhid yoldaşları olan vətən basılmaz. Hər bir kişinin arxasında güclü qadın dayanır, deyirlər. Vətən üçün canını fəda edənlər qürur duyduqları belə cəsur, mətin xanımların həyat yoldaşlarıdır. Onlar bildirdilər ki, arxalarında onların adını yaşadacaq, övladlarını atalarının adına layiq böyüdəcək xanımları, analar var.

(ardı var)
Rəfai TAĞIZADƏ